

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Januarius' 30 dikán, 1824.

B é c s.

Az itteni Jan. 27d. kiadatott Ujság-
levelek mindnyájan a' Gazzetta di Mila-
no nevezetű Ujságnak f. h. 22d. költ kö-
vetkezendő hivatalos tudósításával telnek-
el, mellyet Erdemes Olvasójinkkal, mint-
hogy az másfél árkusnál is többre ter-
jed, mi darabonkint kéntelenítettünk köz-
leni, a' mint ezennel következik:

„Harmincz esztendei véres háborúk
és veszélyes pártoskodások után, mellyek
az Igazgatásokat fundamentomostól fog-
va megreszkedtették, 's minden Népek kö-
zött nyomorúságot és kétségbeesést ter-
jesztettek, alig kezd-e el a' békességnek
jótévő gyümölcseivel élni Európa, a' mi-
dön a' nyugodalomnak istentelen zavaró-
ji minden mesterségeket megvelették ar-
ra nézve, hogy felforgathassak a' vallás-
nak, erkölcsnek és társaságos rendnek
örök principiumait, mellyeknek védel-
meire, minden Monarchák és Népek
nagy-lelkűen egyesülének.“

„Nevelték a' békételeneknek számát
azon reménységekben megcsalatottak, ki-
ket a' pártoskodás szülte Igazgatásoknak
egybedöntetése, mellyek alatt határnél-
külvaló becsület-hajházásoknak csalóka
képeik által elragadtatának, magával az
örvénybe ragadott. 'S a' titkos társasá-
gok, részint helyei, részint eszközei va-
lamelley öszveesküvésnek, melly annyival
veszedelmesebb volt, minthogy lappang-
va és észrevétetlenül munkálodott, —
ezen társaságok, mellyek az előbbeni
Igazgatás' figyelmét is el tudák karúlni,

mellynek romlásán dolgozának titkon,
mind sikeresebben kezdének kiterjedni,
's mind inkább előmozdíták drabantjaik-
nak azon célzásaikat, mellyeknek utóbb
nyilvános lázzadásban kelle kiűtniek.“

„Lombárdia nem leve ment ezen
pártos czimboraság' próbatételeitől. Egy
ily veszedelmes egybeszövetkezést, melly-
nek bizonyos nem régiben ide lopódzott
felekezeti veté-meg fundamentomát, fel-
fedezett és semmivé tett 1814 vége felé
az Ausztriai tiszti-hivatalok' ügyessége.
Ennek fő indítóji (mert az al-segédekre
ki sem akara terjeszteni az Igazgatas nagy-
lelkűségből a' vizsgálatoknak keménysé-
gét) a' Mantuai tömlöczökben varak fel-
ség-sértéseknek büntetését; hanem Ő
Cs. K. Ap. Felsége, meglágyítá kegyel-
messége szerint azon büntetéseket, mel-
lyekre ítéltetve valának, életekkel mind-
nyájokat megajándékozta, 's őket igen rö-
vid fogságok után, familiájik' kebelébe
újra visszabocsátá.“

„Az alatt, hogy itten a' lázzasztás'
igyekezete 1814-ben dugába dőlt, 1815-
ben Olasz Országnak 's egész Európának
nyugodalmát más új veszedelmek fenye-
geték. Murat, Napolyból Olasz Ország
egyéb részei felé indítá-el seregeit, 's
a' Carbonáriságot, melly eddig kiralyi
széke alá ásá a' vermet, becsület-hajhá-
zó céljainak kivitelére kezdette fordí-
tani.“

„Ezen demagogus társaságnak pesti-
ses magvát ekkor a' Murat seregei az ál-
talok megszállott tartományokban minde-
nütt elhintették; hanem csakhamar az

Ausztriai seregek levének győzedelmese-
sek.“

„Polgári nyugalom állott ezzel ama mozgas helyébe, mellyet egy könnyen elmúló ünemény szült; 's jöllehet a' törvényes Igazgatás előtt nem valának ismeretlenek azon titokban lappangó czimboraságok, mellyek mindenfelől a' dolgok' újabbi felforgatására ingerlék az embereket, hanem azon Igazgatás, nagylelkűségének indítását követé mindegyre, olly reménységgel lévén, hogy a' jó útról eltantorodottakat, tévelygéseiknek megismerése 's háladatosságok vissza fognak vezetni a' társasági rendre, melly napról napra kezdett erősödni.“

„De azon legnagyobb nyugalomban is, mellyel akkor Európa élt, nem halgatának el az olyan veszedelmes emberek, kik nem szoktak tapasztalásból tanulni 's a' lázzadásra mindenkor készek, hogy ama semmiségből, mellyre magokat kárhoztatva láták, felemelkedhesse-
nek. A' titkos társaságok mind szélesebben kiterjedének azon kormányznak védelme alatt, mellybe plánumaikat burkóztatak, 's a' kiket lassan lassan eltántoríthatának principiumaiknak mérge által, azokat azoközben vétkes czimboraságaikba vonák.“

„Már 1816-ban előkelő titkos társaságok vatának Olasz Országban a' Carbonariság, és Adelfia. Egyenlő lévén mind kettő néplázzasztó céljaiban, mint-hogy egyik az Agrariai törvény' béhozattatását, a' másik pedig Király-gyilkolást predikállá, egymástól csupán szertartásaikban különbözének. Egyiknek középontja Nápoly Országban, a' másiké Francia Országban volt. Míg ezen titkos társaságok mind inkább nevedének, különbféle nevezetek alatt még több felekezetek is fejtődzének. ki, mellyeknek mindnyájoknak az Olasz Országi monar-

chiai Igazgatás' egybedöntése vala a' célja.“

„A' Carbonariság' magva 1817 ben kivülről Ausztriának Polesina nevezetű tartományában is elterjedett. De itten a' lázzasztókat csakhamar felfedezé az Ausztriai Igazgatás. 1819 Jan. első napjaiban elfogdostattak a' vétkesek, 's pereik a' törvény' értelme szerint, elindítottak és le is folytak. Hanem Ő Felsége' jősága itten is feljebb járt a' törvény keménységén, 's a' halalos ítéleteket, mellyeket 13 fő lázzasztókra hozának a' törvényszékek, a' vétségnek minéműségéhez képest, több vagy kevesebb ideig tartó tömlöczre változtatá kegyelmességéből.“

„Azoközben 1820 nak Júliusában az egész világ' szemeláttára nyilvánvalóvá tévé a' Nápolyi pártosság' kiütése a' Carbonariságnak valóságos lételet és characterét, mint a' melly társaság szülte és sietette az említett pártosságot. Ő Cs. K. Felsége ekkor tüstént oda fordítá gondjait, hogy Jobbágyait ezen czimboraságok' gonoszságára figyelmetesekké tegye, 's azoknak valóságos céljok felől a' vigyázatlanokat is megvilágosítani igyekezett 1820 Aug. 29d. költ felséges hirdeté-
ménye által, hogy így azoknak tulajdonképenvaló irányzatokat megismervén, és a' Carbonarisagba 's chez hasonló más egyéb társaságokba leendő részvételtől büntetések által is elrettentetvén, az istentelen csabító' próbatételeit magokról elháríthassák, 's azokat felfedezhessék.“

„Míg a' Monarchának bölcsesége és atyai gondoskodása intés által igyekezett elhárítani a' gonoszságot, hogy azt utóbb büntetni ne lenne kéntelen, 1820-ban Aug. vége felé, Majlandban azt a' plánomot forralák némellyek, hogy a' Carbonariságot az egész Országban kiterjesz-
szék, 's annak ágazatait a' külső titkos társaságokkal egybekötvén, ezzel az Olasz Országi közönséges pártosság' elementu-

mait megkészíthessék, mint a' melly pártoskodásnak a' Nápolyi lázzadás, az ő vélekedések szerint, csupán előjátéka és rugója vala."

„Az Igazgatás ezen czimboraságot, is elnyomta 1820 Oct. elején, 's annak feje Gróf Luigi Porro Lambertenghi, ki 1821 Apr. elejével futásnak vette a' dolgot, utóbb, engedetlenség esetében, érdemlett halálra ítéltetett; azonban Ő Cs. K. Felsége ez úttal is újra kegyelmet gyakorolt a' nevezett Grófnak vétkes társaira nézve, 's a' halálos büntetést, mellyre magokat méltókká tevék és a' mellyre a' törvényszékek által is ítéltettek, tömlöczre változtatta."

„Azonközben míg a' tisztí-hivatalok ezen czimboraságnak felfedezésével foglalatoskodnának, az egész Olasz Országbeli lázzasztók, batoríttatván a' Nápolyi zendülés által, még szorosabban kapcsolak egybe magokat, 's a' szakadásnak nyughatatlan lelke, az olasz tortományokban is talált vakmerő követőkre. Az Adelfia, melly 1818 ban „Tökéletes fő Mesterek' társasága“ czímet vett-fel, serkenteté avatottjait, nevelnék a' Proselytusok' számát, formálnának alsóbb egyesületeket, mellyek „Templomnak“ és „Zsinatnak“ neveztettek, egyesülnének a' több Országokbeli czimboraságokkal, 's ezeknek vezetéket a' mennyire lehet hajtának fejeiknek kormánya alá, hogy így majd a' Turini középponthoz, 's innen a' Genevai középpontnál fogva a' „nagy kiterjesztett erősség“ nevet viselő tisztséghez csatoltathassanak."

„Északi Olasz Ország vala az a' hely, mellyben ezen czimboraság leginkább megfészkelé magát, 's Turinban és Genevában lévő főbb tagjainál fogva, a' francia fő kövéppontnak eszközeve leve. Különösen meggyökeredzett ez a' társaság Piemontban, honnan Lombardiába is elágadzott, 's több olasz Státusokban,

mellyekbe együtt furta-bé magát a' Carbonárisággal, különbféle „Templomai“ valának."

„Míg a' Pápa Státusaibeli Carbonárik, az ő különbféle és számos másod rendbeli nép-társaságaikkal, megnván a' további várakozást, 1820-nak Augusztusában az Ő Szentsége Státusaiban való pártoskodásnak kiütését elvégezték és meghatározták volna, melly felett több ízben tartott gyűléseikben tanácskozáni azalatt a' „tökéletes fő Mesterek“ azon jártak ezeket, hogy a' Turini középponttól vett útásitásaiknál fogva, ama kora igyekezetet gátolnák-meg, mellynek a' Piemontban készülő pártoskodással egy ízben kellenék kiütni, hogy így egész Olasz Ország egyszerre boríttatnék-el az egybefüggő pártoskodás' iszonyatosságaival. A' Romagnai Carbonárik azonközben, Küldöttjeik által, egybeköttetésbe jövének a' Nápolyi lázzasztókkal, míg az északi Olasz Országi czimborasok a' Piemonti egybeesküvést sietteték. Azon szempillantástól fogva, midőn a' czimboraság ezen irányzatot vevé, nagyobb munkássággal kezdettek terjesztetni az alsóbb rendbeli társaságok, mellyeknek kelle vala formálni a' támadás' alkalmaztosságával felállítandó Militziákat vagy nemzeti Gárdákat"

„Ezen különbféle czimboraságokon kívül formáltatott még az „Olasz szövetségesek' társasága“, mellynek elsőben a' Piemonti pártoskodásban kelle vala előállani, a' Majlandira a' készüléteket megtenni, 's egyetértvén a' Külső Országi Szövetségesekkel, kiknek segítségben biztanak, lassan lassan egész Olasz Országgra kiterjeszkedni."

„El lévén ezek szerint készítve a' közönséges pártoskodás' elementumai, minden Státusbeli lázzasztók oda függesztették figyelmeket, hogy drabantjaiknak fegyvert és töltést szerezzenek, 's meg-

hátozzák azon Igazgatás' plánumát, melly a' pártoskodás alatt a' fő hatalmat magához ragadván, a' régiék helyett béhozandó új dolgok' rendit kihirdethesse. Egy külső Országi középpont már 1821-ben tanácsolá, hogy a' Militziákat fel kell állítani, 's az Ausztriai hadi sereget Piemont határszéle felé indítani, hogy így jól egyesített mozgás által, Ő Felsége' seregei körülkeríttessenek, 's a' pártoskodás' diadalma, 's a' rendetlenség, az úgynevezett olasz szabadság titulusa alatt, köz hírré tétessék. Ezen öszveesküvés' principiumait megállapították már a' különféle olasz Státusokbeli egybeesküdöttek: hogy t. i. Olasz Országot a' Po vize válaszsza-el, 's szövetségnél fogva egyesítettvén, spanyol Constitutio szerint kormányoztassék. A' Lombárdiai egybeesküdtek már 1821 Februáriusában megállapították egy Igazgatási Junta' plánumát, mellynek hét szakaszokra kelle vala osztatni, 's a' gyűlésekben már ezeknek tagjai el is valának választva. Ezen fő tiszti-hivatalban állott volna a' felsőségi hatalom, ez rendelt volna közönséges felfegyverkezést a' pártoskodásra nézve, legelőbb is azokat híván-meg, kik már viseltek katonai szolgálatokat; 's míg majd ezek történnének, minden módon azon kellett volna más részről lenni, hogy a' pártoskodás' fanatismusa mindenfelé terjesztessék. Formáltak még másik plánumot is egy nemzeti Gárdának felálltatására nézve, kinevezvén azon személyeket, kik azt vezérelnék. A' Piemonti seregek' bérontása lett volna jel a' közönséges mozgásra; azok két osztályban mentek volna az olasz Státusok ellen; az elsőnek Lombardiába kelle vala menni, hol majd az öszveesküdöttek által sikeresen segítették, a' másodiknak a' Pármai és Módenai Státusokba, onnan próbát tenni a' Bolognában fekvő Pápa seregeinek elcsábítására nézve,

mindenütt hirdetvén a' spanyol Constitutiót. Ezen osztály azzal biztatta magát, hogy embereit nevelni fogják azon lázszasztók, kiket a' czimboraságok' munkássága, 's a' példa és az első szerencsés kimenetel által felizgattatott nép' forrása hozna majd hozzája. Az egybeesküdöttek azt képzelték, hogy az Ausztriai hadi sereget, ha hogy azt előlről a' Nápolyiak megtámadják, 's hátul ezeknek segédseregei szorítják, körülkeríttetik és semmivé tétethetik egy olyan Országban, mellyet a' pártoskodás' heve egészen elfoglalt."

„1821 Mártius 10d. Alexandriában ütött-ki a' pártoskodás, mellyet segítettek a' Turinban Mártz. 13d. történt lázadó mozgások. Ettől fogva minden iparkodásaikat oda intézék a' pártosok, hogy az egész Ármadát a' lázzadás' zászlóji alá gyűjthessék 's azt új katonasággal nevelvén, így Párma és Lombardia megtámadtatásának rég' formált plánumát végrehajthassák. Némelly idegen és Lombárdiai Jobbágyok, kik részint a' pártoskodás előtt részint az után menének ezen Országba, hogy azt ottan elősegítenek, bényomulának a' nevezett Státusokba ígéreteknek feltételei alatt 's azzal biztattatván, hogy az oda bérontó Piemontiak segíteni fogják abban, hogy azon seregek' odaérkezését megelőzhessék, mellyeket, a' pártosok' céljait általlató Ausztriai Igazgatás gyűjtött-egybe Lombardia' határszélein, a' végre, hogy a' lehető bérontást megakadályoztatnák. Lombardia, mint a' mellyet legközelebb ért a' tűz, és mint olly tartomány, hol az öszveesküvésbe avatottak' munkásságá megkészté a' lázzadás' elementumait, azon zendülésnek következéseit leghamarább megérzé. Néhány elcsábított ifjak abba hagyván tanulásokat vagy foglalatosságaikat, a' szomszéd Piemontba sietének, hol a' Demagógusok által csak-

hamar a' lázzasztók seregei közé buktat-
tatának. Ezen gondolatlanokra is halá-
los ítéletet hoztak a' törvényszékek; de
Ő Felsége, tekintvén a' bűnösöknek ifjúi
korokat, 's tapasztalatlanságokat, ekkor
is újra rövid tömlöczöztetésre változtatta
a' halálos ítéletet. A' Majlándi közép-
ponti öszveesküvés azonközben szakadat-
lanul azon dolgozott, hogy ama pez-
gésnek, mellyet drabantjai mindenfelé
elésegítettek, valamelly elválasztó rugót
adhasson."

„Mártz. 15d. köz hírré leve a' pár-
tosoknak Novarába való bemenetelek.
Azon Lombardiaiak, kik Piemontba me-
nének, hogy a' pártos sereg' bemenete-
lét siettetnék, tudtokra adák ezen fontos
hírt Majlándi levelezőjöknek, 's inték
őket szorgosan, hogy a' közönséges plá-
num' elsütésében sikeresen munkálód-
nának. Ezen hírre elvégeztetett, hogy
Majlandban tüstént fel kell zendíteni a'
népet, hogy így az ellenségnek remény-
lett bérontása könnyíttessék; levelet kül-
dött egyszersmind a' Majlándi czimbo-
raság a' Bresciai öszveesküdtekhez, hogy
ottan a' lázzadást siettetnék. Utasítások
is adattak még ezeknek arra nézve, mi-
ként vetkeztessék-ki fegyveréből az őri-
zet- sereget, és hogy rontsanak reá
Peschiera és Rocca d' Anfo erősségeire,
's a' közönséges pénztárákat rabolnák-
ki; 's míg egy részről némelly Lombar-
dia tartományokban a' pártoskodás ek-
ként serkentetett, más részről követek
és levelek küldöztettek- el a' végre, hogy
az ellenség' menetelét siettetni kell. Ha-
nem az Ármada, melly azonközben Feld-
marsal- Lieut. Gróf Bubna, Lombardiai
Commandirozó Generális' vezérlése alatt,
Piemont' határszélén egybesereglett, ha-
talmas gátat vetett a' czélzott bérontás-
nak."

„Ezenkívül a' polgári tiszti- hivatal
szemmel tartotta azoknak lépéseit, kik

ezen széles kiterjedésű öszveesküvésben
való részvétel iránt, gyanúval terhelté-
tének. Kezei között valának a' fő veze-
tékek, 's meg lévén nyugtatva a' közön-
séges gondolkozásra nézve, hogy az
Lombardiában ellenkezik a' pártoskodás'
indulatjával, minden szembetűnés nél-
kül tehette- meg rendszabásait, úgy hogy
munkásságát ama veszedelmes időben
alig lehetett észrevenni."

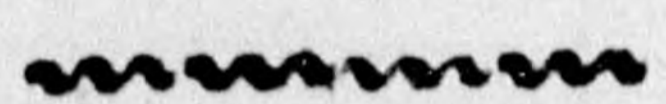
(Ki micsoda részt vett ezen köz go-
noszságban, annak leírása következik)

Ejszak - Amériikai egyesült Státusok.

Az Ejszak- Amériikai Journalok az
egyesült Státusok tudományos Statistika-
ját közlik. A' közönséges Iskolákban
vagnak 500,000 gyermekek; 3000 Ta-
nuló azon Collégiumokban, mellyek
grádusokat adhatnak; az akadémiái Ifjú-
ság' száma 1200; 500 azoké, kik különb-
féle Pap- nevelő házakban tanulnak; tör-
vényre 100-an készülnek. Orvos van vala-
mi 10,000; Prokátor 6000; templom és
kápolna együtt 9000; Pap vaiami 5000.
Új 's hasznos feltalálásokra, 's mester-
ségbeli javításokra 4400 Patensek ad-
tak-ki. 2 — 3 millio Dollárt érő könyv
nyomtatatik esztendőnként, 's 1000 könyv
nál van folyamatban. Azon Orvosok'
száma kik nem hiszik a' sárga hidegle-
lés' ragadósságát, úgy van az azt hívő-
kéhez képest mint 567, 20hoz. — A'
szabad Fejérek, kiknek számá még 1790-
ben csak 3,172,146-ra telt, 1820-ig utób-
bi felszámlálás szerint 7,852,269-re ment.
1790-ben volt 697,697 rabszolga, 1820-
ban 1,531,426; 's ha ezen mind kétféle
népesség tovább is e' szerint fog szapo-
rodni, úgy 1830-ban az előbbi 10,778,812
utóbbi 1,962,000, 's öszveséggel 12,778,812
lélekre nevedik. A' népességnek ezen
szaporodása városokká változtatott sok
ollyas helységeket, mellyek eddig csak

faluknak neveztettek. A' Congressus utolsó ülésében 20 különböző kerületekben 33 falu emeltetett városi rangba. A' városokbeli házak' száma is különösen nevezedik, ez úttal csak Bostonban magában 200 van épülő félben, 's egy közelebb kijött könyv azt mondja, hogy az egyesült Státusokban 10,500 házak építetnek mostanában.

Alig van példa reá, hogy hajó ment volna sebesebben, mint a' New-York nevezetű posta-hajó, melly a' minap New-Yorkból Linerprolba (1500 tengeri mért-földnyire) 15 nap és 7 óra alatt ment.

Spanyol Ország.

A' Király, azon bátorságra nézve, mellynek a' Riego által Malagában agyon lövettetett Don Antonio Lastres azon alkalmatossággal jelét adá, annak özvegyének 4400 Reált rendelt, a' idősbik fiját pedig atyja tisztségébe tevé.

A' Madriti Ujság még mind egyre közli a' Királyhoz intéztetett szerencse kívánó irásokat; a' legújabbak között egy az, mellyet a' Barcelonai tanácsnak néhány tagjai küldöttek-bé.

A' Jan. 19dikei Etoile ezeket közli Barcelonából Jan. 10dikéről: „Vasárnap f. h. 4d. délben, mikor la Ramble nevezetű sétáló-helyünk dugva tele volt emberekkel, Oberster Tarragonát némelleyek közönségesen sértegeték; a' méltatlanságok ellen ő a' szomszéd útszakra tért-el, 's a' mint még azután is kövekkel hajigáltak utána, 's fejét meg is sértegették, a' legközelebbi franczia strázsára vette magát. A' történet következő napi-parancsolatra adott alkalmatosságot: „Némelley csőcselékek és gonosztévők megakérák ma zavarni azon nyugodalmat, melly a' Francziák' bójotte olta Barcelonában szakadatlanul uralkodott, midőn

egy spanyol kir. Ármadabeli vitézt alacsony módon meggyaláztanak. Ha a' csendességnek ezen háborgatóji azt hiszik, hogy azon nagylelkű védelem alatt, melly ekkoraig mindenekkel éreztetett, kicsapongásokat vihetnek végbe, erősen megcsalatoznak; mert a' tiszti-hivatal megfogja őket választani tudni ezen nevezetes városnak nagyszámú békességés lakosaitól, kiket ezentúl is védelmezni fog, a' Royalistákat oltalmazza, a' csendesség háborgatókkal pedig kezeinek súlyát fogja éreztetni. — De hogy jövőendőben efféle gazságok elháríttassanak, a' közönséges sétáló-helyeken, piaczkon, a' kikötőn, és a' pénzkereskedés palotáján kívül, a' hol 20 személynél több gyűl egybe, azokat az örök azonnal szélytoszlassák. Ha első intésre nem engedelmeskednének, erővel kell ellenek élni. A' vétkesek tömlöczbe fognak tétetni, 's a' törvénynek minden keménységével büntettetni.“ Barcelona, Jan. 4d. 1824. Gróf Fernig, Gen. Major és Kormányzó.

Tudósítatván az említett történet felől a' Barcelonai időközbeli Junta, ez ismet következő rendszabásokat hozott: 1) A' ki valakit, írása, beszéde, tagjainak mozditása, vagy más egyéb cselékedetei által meggyaláz vagy kicsüfölni fogattassék-el 's azonnal adattassék-által a' törvényszéknek, hogy mint csendesség háborgató tüstént megítéltesék. 2) A' ki sziszegés, tapsolás, kiáltás, illetlen és neveletlenséget mutató kívánságokkal a' Játékszínbeli rendet megzavarja, onnan azonnal kivitettessék, 's hasonlóképen a' törvényszék kezébe adattassék. 3) Az atyák felelni tartoznak gyermekeik' magokviséletéről. 4) A' cselédes gazdáknak tudtokra adatik, intsék a' tőlök függőket, hogy azok, békességés lakosok módjára téljésítsék kötelességeiket. A' ki olly cselédet veszen szolgálatjába, a' ki már büntettetett maga-

viseletéért, annak jövőendő vétségeiről felelni tartozik 's a' t.

Báró d' Eroles odahagyá Tarragonát, 's fő hadiszállása Jan. 2d. Tarassóban volt, melly Barcelonától hat órai járás. Az Ármada- és tartománybeli fő felvigyázó tisztség állandóul Graciában vagyon, Barcelonához egy negyedrészmértföldnyire.

Egy levél szerint, melly Madritból Jan. 6d. indult, a' királyi Gardák' tisztkara, a' d' Eroles, Quesada, Odonnel Károly Generálisok 's más hűséges Hadvezérek által vezéreltetett seregekből fog választani.

A' Pattantyús és Ingenieur Iskolák újonnan fognak elszerkeztetni; melly szerint leszen a' dolog az Universitásokkal is, 's az Ifjúság' oktatása és nevelése újra a' Jesuitákra bízatik.

Portugallia.

Lisbonában szállító-hajók készíttetnek-fel, mellyek a' Portugalliához tartozó zöld foki szigetekre seregeket vigyenek, hogy azokat, Lord Cochrane' megtámadása ellen védelmezzék.

Franczia Ország.

Marsal Gróf Molitor f. h. 19d. fogadá-el a' Királytól a' Marsal-pálczát, 's hitét Ő Felségének kezeibe le is tevé.

A' Jan. 19d. költ Moniteur, nem hivatalos részében, azon szerződést említi, melly a' Madriti-franczia Nagy-követ Marquis Talaru és spanyol Tengeri-Miniszter Gróf Ofalia között, az 1823-ban történt rablásokra nézve, a' nevezett Fő városban kötött. Ezen szerződés meghatározza útját módját, miként térítettének-megkáraik azon franczia és spa-

nyol Jobbágyoknak, kik a' mult esztendő' folytában elfoglaltatott hajóknak birtokosai. A' nevezett szerződés Jan. 5d. költ Madritban, 's a' mint a' Moniteur mondja, törvényes napi-jelentésben hivatalosan is ki fog adatni, mihelyt az illető franczia és spanyol Hatalmasságok' költsönös megerősítéseik kieseréltetnek.

Franczia Ország' Fő-városában 80 könyvnyomtató 600 sajtón dolgoztat, mellyek 3000 betűszedet, nyomót, és Correctort foglalatostkodtatnak, kik esztendőnként 2 millió Frankba kerülnek. Egy nyomtató műhely 70,000 Frankra becsületesik. Öszveséggel feldolgoznak 280,000 Rizma papiroost. Kiadások 7, bevételek 9 millio Frankra tétetik. Egy árkus' kiszedése és lenyomása, papirossal, 1000 nyomtatványban, közép számolással vévén, 62 Frank. A' kir. nyomtató-műhel, melly a' 80 említetteken kívül van, 80 sajtó körül 295 személyt szokott foglalatostkodtatni; kik közül 50 rendes esztendei fizetést húz, ez a' nyomtató-műhely 70 — 80,000 Rizma papiroost szokott feldolgozni estendőnkint.

Jan. 29d. a' Státus-papirósainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 85 1/4
Ugyan az 2 1/2 pCtmal — Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P. — Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. 110
Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 39 7/8;
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia
943 1/4 for. C. P. Cs. Arany —

Magyar Ország.

A' f. h. 24d. költ Hazai Tudósítások így szóllanak: „Az előbbeni Ujságunkban jelentettük Nagy Mélt. Gróf Z e r d a helyi Pál Úr Ő Excljának halálát; most jelenthetjük, hogy hideg tetemei Sárfüre Ns. Nyitra Vármegyébe vitettek, 's ott az ő kegyes költségén felállított templomban fognak eltemettetni. — De ezen alkalmatossággal nem hagyhatjuk tiszteletes emlékezet nélkül az ő jeles Özvegyét Nagy Mélt. B. H u n y a d i Anna Aszszonyt, Csillag-keresztes Dámát, ki férjének nemcsak minden ő szándékait segítette, hanem 13 esztendeig tartó vak-ságának ideje alatt, vele állhatatos türelmességgel és mintegy anyai dajkalkodással bánt, 's így az aszszonyi nemes-szivűségnek és a' magyar Aszszonyokban réngenten is tisztelt hívségnek dicsőséges példáját adta. A' boldogultért való halotti ajtatosságok Pesten a' Leopold-városi templomban f. h. 27d; a' Jószágai-ban pedig azután fognak tartatni.“

„Minekutána Ő Cs. K. Felsége Mélt. Vásáros-Naményi Ifjabb Báró E ö t v ö s Ignác Urat Cs. K. Kamarást, a' Magyar kir. Udvari Kamaránál Titoknokból Tanácsosságra emelni méltóztatott, helyébe mostan Titoknoknak T. M o s e r Mihály Urat, eddig volt Concipistát kegyelme-sen kinevezte.“

„Ugyan a' Magyar kir. Udvari Kamaránál M o g y o r o s s y Antal Úrnak, a' Registratura Adjunctusának nyugodalom-ra tétele, és J a k o b i c s k a Ferencz Úrnak, Registraturánál volt Cancellistának halála által megüresedett két tiszti helyekre grádicsonként való felemeltetések

történtek; és ugyan: Registratura' Adjunctusává lett M a y e r Pál Úr; ennek helyébe Regestránszá S c h n e i d e r Simon Úr; az ő helyeikbe Cancellistákká L o r e n c s o v i c s Máté és R e z e t k a János Urak; Accessistákká pedig L a s s ú István és H o f f i n g e r József Urak lettek.

„Némely Nemes Káptalanokban következő változások történtek, u. m: a' Kassai Káptalanban Ő Cs. K. Felsége Fő Tiszt. P a l d i á n József Urat Kántorból Fő Prépostá; Kántorra pedig Fő Tiszt. J o o b Mátyás Urat; e' helyett Custóssá Fő Tiszt. P r o h a c z k a Urat, és Káptalanbeli Fő Templom' Archi Diaconusává Fő Tiszt. T u r c s á n y i Ferenz Urat, eddig volt Al-Esperestet és Tállyai Plebánust; végre Fő Tiszt. K ö n i g János Urat, eddig az Erkölcsei Theologianak Tanítójat, Mester Kanonokká nevezni méltóztatott. — A' Nemes Székes-Fejérvári és Nagy-Varadi Káptalanokban grádicsonként való előléptetések történtek; végre a' Nemes Bésztercze-Bányai Káptalanban Kanonokká nevezetett Fő Tiszt. F o g t József Úr, a' ki eddig Nagy-Lovcsai Plebánus volt.“

H i r a d á s.

A' Cato nevű egész vérű ánglus ménlő iránt a' mult tavasszal ezen M. Kurírban tett hirdetés' következéséül a' jövő 1824-dik esztendő' tavaszára már 40 darab kancza lévén előre feljegyezve, 's az által az 1824diki előjelentés egészen bétel-vén; a' kik a' jövő 1825-re akarnak külden, jelentések folyó 1824diki Május 10dikéig történhetik. Zsibón, Erdélyben.

Hadadi Báró Wesselényi Miklós
Úr Gazdasági Tisztje által.